

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621202253
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6621202253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Anny Snopčokovej, v spore žalobcu: Y. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W., V. XX/XX, štátny občan SR, proti žalovanému: N. T. X., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXX, štátny občan SR, o náhradu škody, bolestného a nemajetkovej ujmy v celkovej výške 7 702,16 Eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/21/2021-173 zo dňa 23. 11. 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 12C/21/2021-173 zo dňa 23. 11. 2021 v napadnutom výroku II. a III. **p o t v r d z u j e.**

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 194,16 Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok). Žalobu v časti o zaplatenie sumy 5 508,-Eur zamietol (II. výrok). Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v pomere 43,2 %, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o určení výšky trov konania (III. výrok).

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 7 702,16 Eur. Žalobca uviedol, že žalovaný dňa 23. 05. 2019 spáchal trestný čin, ktorým mu ublížil na zdraví. Žalobca bol napadnutý vo svojom dome žalovaným, ktorý mu spôsobil dosť závažné zranenia, a to tržnú ranu nad ľavým uchom, zlomeninu nadplecka ľavej lopatky, natrhnutie hlavnej úponovej šľachy v ľavom ramene a tiež veľkú modrinu na ľavom stehne z boku veľkosti 8x8 cm od úderu kolenom. V súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného si uplatnil nárok na zaplatenie bolestného vo výške 2 194,16 Eur podľa znaleckého posudku, nemajetkovej ujmy 5 500,- Eur za klamstvá žalovaného o tom, ako sa skutok stal, čo spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou Y., manželkou žalovaného a náhrady škody vo výške 8,- Eur za zničenú flanelovú košeľu. Podľa žalobcu skutok prebehol inak ako bol zistený v trestnom konaní, tento útok si vôbec nepamätá, lebo bol veľký, rýchly a už na útočníka nepozeral. V rámci trestného konania navrhol vykonať dôkazy, a to rekonštrukciu skutku na mieste samom a dožiadanie, či žalovaný netrénoval niekedy v mladosti bojové umenia. Oba tieto dôkazy boli v trestnom konaní zamietnuté, vraj je to irelevantné. Nakoniec bola podaná obžaloba a bol vydaný trestný rozkaz, pričom v oboch týchto dokumentoch sú uvedené klamlivé údaje o tom, ako sa skutok stal, čo odporuje forenzným dôkazom, teda zraneniam na jeho tele. Žalobca bol v trestnom konaní s jeho nárokmi na odškodnenie odkázaný na občiansky súd. Žalovaný počas celých takmer dvoch rokov od spáchania skutku mu neponúkol žiadnu satisfakciu, ani bolestné, ani náhradu škody. Žalovaný priznal svoju vinu podľa obvinenia, čo svedčí o tom, že si uvedomuje, že

žalobcu brutálne napadol a nechce, aby jeho dcéra X, jeho manželka sa dozvedeli pravdu o tomto skutku. Takto žalovaný môže doživotne klamať a robiť zo seba obeť, že žalobca je vinníkom tohto incidentu. Návrh na rozvod manželstva dala manželka štyri týždne po prejednanom incidente, čo považuje za jednoznačný dôkaz, že bola týmto incidentom ovplyvnená. Jej vyjadrenia považuje za účelové klamstvá a polopравdy. Čo sa týka dcéry Y. L., táto ignoruje forenzné dôkazy, teda zranenia na jeho tele, ktoré odporujú tvrdeniam žalovaného, o tom ako sa skutok stal, ignoruje forenzné dôkazy a jeho označuje za klamára. To, že žalovaný sústavne klame dosvedčuje aj strana 4 znaleckého posudku X. Žalovaný T. z trestného spisu.

3. Žalovaný uviedol, že trestný rozkaz, ktorým bol odsúdený vychádza výlučne z jeho popisu situácie a neprihliada na výpovede žalobcu, ktoré neboli konzistentné a za každým sa odlišovali. Uznáva, že bol odsúdený za prečin ublíženia na zdraví žalobcu a žalobcovi vyplatí bolestné vo výške 2 194,16 Eur. Žiadny ďalší jeho nárok neuznáva. Čo sa týka nemajetkovej ujmy vo výške 5 500,- Eur, toto v žiadnom prípade neuznáva, spor, ktorý so žalobcom viedol nespôsobil rozvrátenie jeho rodiny, keďže jeho vtedajšia manželka E. L. s ním už roky nežila. Údajné ochladnutie jeho vzťahu s dcérou O. X. je tiež výmysel. Čo sa týka rekonštrukcií skutku na mieste samom, k tomuto uviedol, že pri tomto skutku je nevykonateľná, nakoľko sa jedná o konflikt dvoch osôb, bez svedkov v uzavretej miestnosti. Tretia strana nedokáže s neodškriepiteľnou istotou dokázať presný priebeh skutku. Ohľadne toho, či v minulosti trénoval nejaké bojové umenie uviedol, že pred 25 rokmi trénoval karate.

4. Okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného, svedkýň P. L., Y. X., prečítaním trestného rozkazu Okresného súdu Topoľčany číslo konania 1T/9/2020-124, obžaloby, z pripojeného spisu OS Topoľčany sp. zn. 1T/9/2020 znaleckého posudku MUDr. T. B., návrhu na rozvod manželstva P. L. voči žalobcovi (č. l. 72 spisu), lekárskej správy MUDr. J. L. (č.l. 76 až 77 spisu), vyhlásenia P. L., Y. X. (č.l. 44, 45 spisu) a zistený skutkový stav posúdil podľa § 11, § 13 ods. 1, 2, 3, § 420 ods., 1, ods.3, § 442 ods. 1, § 443, § 444 Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), § 193 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

5. Z vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany číslo konania 1T/9/2020-124 zo dňa 05. 03. 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť 22.06.2020 odsúdený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že dňa 23.05.2019 v čase okolo 20:15 hod. v obývačke rodinného domu, na adrese XX. V. XX/XX, po predchádzajúcom konflikte s poškodeným Y. L., chytil oboma rukami za oblečenie v oblasti hrudníka poškodeného Y. L., ktorého potlačil asi jeden meter dozadu smerom k tam nachádzajúcej sa skrini, o ktorú ho narazil zadnou časťou tela, po čom poškodený Y. L. padol nezisteným spôsobom na podlahu, pričom poškodený Y. L., nar. XX. XX. XXXX, utrpel zranenia, a to tržnú ranu v oblasti temena a záhlavia vľavo, pomliaždenie ľavého ramenného kĺbu s čiastočným roztrhnutím šľachy nadhrebeňového svalu, nalomenie nadpleckového výbežku ľavej lopatky a pomliaždenie stehna s hematómom, ktoré si vyžiadali liečenie od 23. 05. 2019 do 25. 08. 2019, počas ktorého bol sťažený obvyklý spôsob života poškodeného po dobu štyroch týždňov. Žalovaný bol uznaný vinným, že žalobcovi úmyselne ublížil na zdraví a čin spáchal na chránenej osobe. Žalobca ako poškodený bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces v zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku.

6. Okresný súd uviedol, že je v občianskom súdnom konaní viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, je viazaný výrokom rozhodnutia v trestnom konaní a z výroku o vine musí vychádzať ako z celku, a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konkrétnym konaním páchatela. Opis skutku je predmetom ustálenia v trestnom konaní a nemôže byť nanovo prehodnocovaný v civilnom konaní. Okresný súd uviedol, že v samotnom trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok na zranenia žalobcu ako poškodeného a tento je súčasťou trestného spisu. Konkrétne zranenia, ktoré poškodený utrpel v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, sú podrobne opísané vo výrokovej časti odcudzujúceho trestného rozhodnutia a v občiansko-právnom konaní je súd viazaný aj výrokom o vzniku konkrétnej ujmy na zdraví poškodeného spôsobenej v dôsledku protiprávneho konania žalovaného. Ani otázku zavinenia nemožno v občiansko-právnom konaní preskúmať, lebo súd je viazaný aj tým, že ide o zavinenie úmyselné (uznesenie Najvyššieho súdu ČR z 31. 08. 2004, spisová značka 25Cdo 242/2004). Na základe uvedených skutočností, keďže trestné konanie je právoplatne skončené, je uzavreté ako celok s tým, že je zrejme aký skutok sa stal, kto ho spáchal, aké zranenia boli žalobcovi spôsobené a v tejto súvislosti je zrejma aj škoda na jeho zdraví, okresný súd nevykonal dôkazy, ktoré navrhol žalobca, a to rekonštrukciu skutku na mieste činu,

resp. vypočutie prokurátorov k tomu, ako sa skutok stal, následne určenie súdneho znalca z oblasti traumatológie a ortopédie, ktorý by na základe rekonštrukcie skutku na mieste činu vypracoval nový znalecký posudok, ktorý bude korešpondovať so zraneniami na tele žalobcu, dožiadanie na polícii v Prešove, či žalovaný netrénoval v mladosti bojové umenia, považoval tieto návrhy za nedôvodné, právne irelevantné a taktiež nevykonal ani dôkazy, ktoré navrhol žalovaný a to psychologické posúdenie strán sporu.

7. Súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu na zaplataenie bolestného uplatneného v súvislosti s trestným konaním podľa § 444 OZ, keď v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti žalovaného došlo k ujme na zdraví žalobcu. Bolestné bolo vyčíslené sumou 2 194,16 Eur na základe znaleckého posudku v trestnom konaní. Keďže žalovaný spôsobil žalobcovi škodu na zdraví, vzniklo žalobcovi právo na odškodnenie bolestného vo výške 2 194,16 Eur.

8. Nárok uplatnený žalobcom na náhrada škody vo výške 8,--Eur za roztrhanú košeľu okresný súd zamietol, z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Žalovaný poprel, že by žalobcovi zničil flanelovú košeľu a teda bolo na žalobcovi preukázať, že žalovaný mu roztrhol košeľu pri ublížení na zdraví a taktiež bol povinný preukázať výšku škody, ktorá mu vznikla na košeli. Žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal, že pri spáchanom trestnom čine zo strany žalovaného mal uvedenú košeľu na sebe, tiež nepreukázal, že žalovaný mu spôsobil škodu na košeli a taktiež ani výšku škody.

9. Žalobca si uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 500,- Eur, na základe tvrdenia, že má ísť o klamstvá žalovaného v trestnom konaní, ako sa skutok stal, čo spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou. Okresný súd tento nárok posudzoval podľa § 11, 13 Občianskeho zákonníka, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti. Znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením) niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako tiež zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Občiansky zákonník priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/180/2011). Žalobca, musí preukázať dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na jeho osobnosť, dôkazné bremeno sa tu prenáša na žalobcu. V konaní nebolo preukázané žalobcom, že konanie žalovaného spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou. Na tieto skutočnosti žalobca nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, pričom dôkazné bremeno v tomto smere bolo na ňom. Naopak, žalovaný v rámci svojej procesnej obrany navrhol vykonať dokazovanie výsluchom bývalej manželky žalobcu P. L. a dcéry žalobcu Y. X., pričom z ich výpovedí nevyplývajú skutočnosti tvrdené žalobcom, že by sa ich vzťahy po spornom incidente, t. j. po ublížení na zdraví, ktoré žalobcovi spôsobil žalovaný dňa 23. 05. 2019, z tohto titulu zhoršili. Naopak, svedkyňa, P.O., bývalá manželka žalobcu a svokra žalovaného vo svojej výpovedi uviedla, že ich vzťahy neboli dlhodobo dobré už pred rozvodom manželstva, v spoločnej domácnosti so žalobcom sa zdržiavala len sporadicky a rok predtým ako sa stal sporný incident si našla partnera, s ktorým už rok žila. Táto skutočnosť vyplýva aj z predloženého listinného dôkazu žalobcom, a to z návrhu na rozvod manželstva (č. I. 72 spisu), z ktorého je zrejmé, že na jeseň 2019 si bývalá manželka žalobcu našla nového partnera, s ktorým aj žije v spoločnej domácnosti. Z uvedeného vyplýva, že sporný incident nemohol zhoršiť vzťah žalobcu s jeho bývalou manželkou a nebol dôvodom podania návrhu na rozvod manželstva. Čo sa týka vzťahu žalobcu a jeho dcéry, Y. X., taktiež z jej výpovede vyplýva, že jej vzťah po spornom incidente sa k otcovi vôbec nezmenil, ale naopak zmenil sa vzťah žalobcu k nej, ktorý nereaguje na jej výzvy a nechce sa s ňou ani stretnúť.

10. Na základe vyššie uvedených skutočností, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne zaplataenia sumy 5 500,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, keďže nepreukázal, že by na základe konania žalovaného došlo k rozvráteniu jeho rodiny, rozvodu s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou, okresný súd žalobu v tejto časti zamietol. Okresný súd zistil, že vykonaným dokazovaním sa preukázalo, že vzťah žalobcu s dcérou a bývalou manželkou nebol už pred sporným incidentom dobrý.

11. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP. Trovy konania priznal podľa pomeru úspechu vo veci (2 194,16 Eur : 5 508 Eur). Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43,2 % proti žalobcovi.

12. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podal odvolanie žalobca. Odvolací súd posudzoval odvolanie žalobcu v súlade s § 124 ods. 1 CSP. Z odvolania vyplýva, že sa žalobca odvolal proti rozhodnutiu v časti, v ktorej bol jeho návrh na priznanie nemajetkovej ujmy 5500,- Eur a náhrady škody 8,- Eur za roztrhnutú flanelovú košeľu zamietnutý (výrok II.) a tiež do výroku o náhrade trov konania (výrok III.).

13. Odvolateľ namietal, že sudkyňa nevykonala ním navrhnuté dôkazy, a to dôkaz rekonštrukciou skutku na mieste trestného činu, v súvislosti s ktorým bolo vedené trestné konanie voči žalovanému a v súvislosti s ktorým bol aj žalovaný uznaný vinným. Tieto vyšetrovacie úkony neboli urobené v trestnom konaní. Sudkyňa tiež neurobila dotaz v Prešove, či žalovaný netrénoval niekedy v mladosti bojové umenia. Namietal, že sudkyňa uviedla, že je viazaná z formulácie trestného spisu, teda z obžaloby a trestného rozkazu, v týchto dokumentoch sú však uvedené klamstvá o tom ako sa skutok stal, ktoré odporujú foréznym dôkazom, teda zraneniam na jeho tele. Žalovaný Z. v trestnom konaní vo všetkých výpovediach klamal. Na základe uvedených dvoch dôkazov chcel usvedčiť žalovaného z klamstiev, ktoré by spochybnili jeho dôveryhodnosť pred súdom. Žalovaný v trestnom konaní opisuje rôzne ako sa skutok stal, poukázal na rozpory v jeho výpovediach, keď tieto sa rôznia v tvrdení žalovaného, či žalobcu chytil alebo nechtyl za oblečenie v oblasti hrudníka, ako aj v tom, že v poslednej tretej výpovedi žalovaný pridal, že žalobca ho chcel udrieť päšťou do tváre. Uviedol, že na základe vlastnej „rekonštrukcie skutku na mieste činu“ má za to, že skutkom mohol byť spáchaný inak, ďaleko brutálnejším spôsobom. Nešlo o obranný manéver, ale útok s úmyslom čo najviac ublížiť obeti. Na základe tohto beštiálneho útoku požadoval nemajetkovú ujmu 5 500,- Eur, no nedostal príležitosť toto dokázať. Poukázal na chyby v trestnom konaní. Odvolanie podáva aj proti rozhodnutiu o zamietnutí nároku na náhradu škody vo výške 8,- Eur za roztrhnutú flanelovú košeľu. Túto skutočnosť neuvádzal len vo svojej prvej výpovedi v trestnom konaní dňa 23. 05. 2019, kedy bol v šoku, avšak v druhej a tretej, t. j. 16. 08. 2019 a 18. 09. 2019 už to uvádzal a od začiatku uvádza výšku škody 8,- Eur, čo je obvyklá suma za takúto košeľu. Bloček z nákupu nemá. Poukázal na nesprávny postup v rámci trestného konania v súvislosti s neurobením dokumentácie v trestnom spise, preto si aj sám nafotil roztrhnutý ľavý rukáv zničenej flanelovej košele, čo sudkyňa neakceptovala, teda nesprávne vyhodnotila dôkaznú situáciu. Nevie akým spôsobom mal dokazovať, že tú košeľu mu roztrhol žalovaný, keďže v trestnom aj civilnom konaní sa neurobila „rekonštrukcia skutku na mieste činu“. Sudkyňa úmyselne zmarila dokazovanie v tejto veci a teraz od neho žiada dôkaz. Nemohol predložiť dôkaz - jeho roztrhanú flanelovú košeľu, pretože policajti nemajú právo zdokumentovať miesto činu.

14. Odvolanie podal žalobca aj proti rozhodnutiu o trovách konania. Uviedol, že bol donútený podať žalobu, nakoľko žalovaný mu odmietol dať, čo i len jeden cent. V spore čiastočne uspel, teda by mu malo prináležať príslušenstvo (úroky z omeškania) z vysúdenej čiastky 2 194,16 Eur. Sudkyňa vytýčila pojednávanie na skorú rannú hodinu 8:30 hod, resp. 08:15 hod., čo mu neumožnilo využiť hromadnú dopravu a musel ísť vlastným autom. Poukázal na to, že obeť násilia trestného činu musí podať žalobu v mieste trvalého pobytu útočníka, kde cestoval 2 krát, dohromady po 150 x 4 km. Obeť násilia trestného činu si musí zaplatiť aj tieto náklady, ktoré však nedostane preplatené. Sudkyňa rozhodla, že musí zaplatiť trovy konania žalovanému v pomere 43,2 %, pričom cestovné by malo byť vyňaté z takéhoto posúdenia, keď čiastočne uspel. Len v tom prípade, že by žaloba bola úplne zamietnutá, by nemal mať nárok na preplatenie cestovného.

15. Odvolateľ tiež namietal, že sudkyňa mu neposkytla priestor na predloženie „záverečnej reči“, na ktoré má podľa § 182 CSP právo, pričom súd je povinný vytvoriť účastníkovi na záver pojednávania priestor, kde môže zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti.

16. Vzhľadom na uvedené navrhol odvolateľ rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie doplnenie dokazovania.

17. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že skoro celý text odvolania je venovaný predošlému trestnému konaniu. Žalobca si uplatnil tri nároky, a to bolestné vo výške 2 194,16 Eur, ktorý nárok mu bol priznaný, ďalej nemajetkovú ujmu vo výške 5 500,- Eur za klamstvá o tom, ako sa skutok stal, čo spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahov s jeho dcérou Z., manželkou T. X., v ktorej časti bol návrh zamietnutý. Žalobca pokiaľ ide o tento nárok nenavrhol žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval jeho tvrdenia, a to ani v odvolacom konaní. Pokiaľ išlo o nárok na náhradu škody 8,-Eur za zničenú flanelovú košeľu, tento bol tiež zamietnutý z dôvodu nepreukázania, že túto škodu zaviniť žalovaný. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

18. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného predložil ako nový dôkaz analýzu výpovede XX.XX.XXXX. X., urobenú Y. T. P. zo dňa 31.01.2022. Uviedol, že jeho dcéra, pokiaľ ide o výpovede žalovaného, spochybnila jeho úsudok a odporučila mu psychologické vyšetrenie, čím vlastne vyjadrila názor, že žalobca patrí na psychiatriu. Celé konanie jeho dcéry a manželky je o jeho umiestnení do „blázince“ a následného zbavenia majetku po rozvoze v súvislosti s čím jeho manželka naplánovala, že z neho urobí agresora a žalovaný mal vyprovokovať nejaký konflikt, ktorý sa uskutočnil 23.05.2019, následne si žalovaný vymyslel historku, ktorá zo žalobcu urobila agresora, pričom v trestnom konaní žalovaný trikrát vypovedal inak, ale jeho bývalá manželka a T. X., dcéra, stále opakujú, že J. hovorí vždy pravdu a vo výpovediach nevidia rozdiely. Dohodli sa na rovnakých výpovediach pred súdom, kde z neho urobili agresora v rodine, že všetkých týral a ubližoval im. Nebol však predložený jediný dôkaz o takomto konaní. Napriek tomu konajúca sudkyňa týmto výpovediam uverila vo svojom rozsudku a všetko zamietla. V odvolacom konaní navrhol doplniť dokazovanie, aby svedkyne predložili dôkazy o napadnutí člena domácnosti ním a ublíženiu mu, oznámenie sociálke, že psychicky a fyzicky týra svoje deti a manželku, lekársku správu o ublížení na zdraví akéhokoľvek člena domácnosti z jeho strany, oznámenie polície o tom, že je poisťovací podvodník, opätovne vypočuť žalovaného, aby sa vyjadril, prečo sú jeho výpovede v konaní tak diametrálne odlišné. Pokiaľ také dôkazy nebudú predložené, musí považovať tvrdenia svedkyň za ničím nepodložené a klamlivé.

19. V ďalšom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu žalovaný zopakoval skutočnosti už uvedené vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu.

20. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

21. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

22. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

23. Odvolanie žalobcu nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

24. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 CSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správnu normu hmotného práva, ktorú správne interpretoval.

25. Odvolateľ v odvolaní namietal nesprávnosť rozhodnutia, v tom že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, „rekonštrukciu skutku“ - trestného činu na mieste trestného činu, tiež neurobil dotaz, či žalovaný netrénoval niekedy v mladosti bojové umenie, čím chcel usvedčiť žalovaného z klamstiev, ktoré by spochybnil jeho dôveryhodnosť pred súdom, nemohol tiež pre nevykonanie tohto dôkazu predložiť dôkaz o roztrhanej flanelovej košeli. Namietal, že sudkyňa uviedla, že je viazaná z formulácie trestného spisu, t.j. obžaloby a trestného rozkazu, v ktorých sú však uvedené klamstvá o tom ako sa skutok stal, súd nesprávne vyhodnotil dôkaznú situáciu, nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva, podľa § 182 CSP, keď mu neposkytla mu priestor na záverečnú reč.

26. Predmet konania žalobca vymedzil tak, že si uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy bolestného vo výške 2 194,16 Eur, ktoré mu bolo spôsobené trestným konaním žalovaného podľa znaleckého posudku, ďalej si uplatnil nárok voči žalovanému na nemajetkovej ujmy v sume 5 500,- Eur,

ktorú uplatnil za klamstvá žalovaného o tom, ako sa skutok stal, čo spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou X,-, manželkou žalovaného a nárok na náhradu škody v súvislosti s trestným konaním žalovaného vo výške 8,- Eur za zničenú flanelovú košeľu.

27. Nárok žalobcu na zapltenie sumy bolestného vo výške 2 194,16 Eur, ktorá bolo spôsobená žalobcovi trestným konaním žalovaného bol žalobcovi súdom prvej inštancie priznaný v plnom rozsahu podľa znaleckého posudku, pričom okresný súd poukázal na to, že je v občianskom súdnom konaní je viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, je viazaný výrokom rozhodnutia v trestnom konaní a z výroku o vine musí vychádzať ako z celku a brať do úvahy jeho právnu a skutkovú časť. V tejto časti nebolo podané odvolanie.

28. Predmetom prieskumu v odvolacom konaní sa vzhľadom na odvolanie stal výrok súdu prvej inštancie o zamietnutí nároku na nemajetkovej ujmy v sume 5 500,- Eur, ktorú si žalobca uplatnil za klamstvá žalovaného o tom, ako sa skutok stal, čo spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou Y., manželkou žalovaného a nárok na náhradu škody v súvislosti s trestným konaním žalovaného vo výške 8,- Eur za zničenú flanelovú košeľu.

29. Súd prvej inštancie nárok uplatnený žalobcom na nemajetkovej ujmy v sume 5 500,- Eur a na zapltenie 8 Eur titulom náhrady škody, z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom zamietol.

30. Odvolací súd zdôrazňuje, že okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

31. Okresný súd označené a navrhnuté dôkazy účastníkmi rozhodné pre zistenie skutkového stavu v korelácii uplatneného nároku zákonným spôsobom vykonal, žalobca nemal námietky voči vykonaniu dokazovania, ani nenamietal zaujatosť svedkov. Dôkazy vyhodnotil okresný súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 191 CSP. Námietka žalobcu v odvolacom konaní, že súd nesprávne vyhodnotil dôkaznú situáciu nie je dôvodná.

32. Okresný súd z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný bol trestným rozkazom Okresného súdu Topoľčany číslo konania 1T/9/2020-124 zo dňa 05. 03. 2020, odsúdený za prečin ublíženia na zdraví. Žalovaný bol uznaný vinným, že žalobcovi úmyselne ublížil na zdraví a čin spáchal na chránenej osobe. Žalobca ako poškodený bol so svojim nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces v zmysle § 288 ods. 1 Trestného poriadku.

33. Súd prvej inštancie správne posúdil uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 8,-Eur za roztrhanú košeľu, ktorá mala vzniknúť v súvislosti s trestným konaním žalovaného. Žalovaný poprel, že by žalobcovi zničil flanelovú košeľu a teda bolo na žalobcovi dôkazné bremeno jeho tvrdenia, že žalovaný mu roztrhol košeľu pri ublížení na zdraví a taktiež bol povinný preukázať výšku škody, ktorá mu vznikla na košeli. Žalobca v konaní nepreukázal, že pri spáchanom trestnom čine žalovaným mal uvedenú košeľu na sebe, že mu je žalovaný zničil a ani výšku škody, na uvedené okrem svojho tvrdenia nepredložil žiadny dôkaz.

34. Súd prvej inštancie správne tiež posúdil uplatnený nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5 500,-Eur. Odvolací súd poukazuje na to, že domáhať sa základného práva na súdnu ochranu

možno iba spôsobom predpísaným príslušnými zákonmi. V prípade občianskoprávnej ochrany treba dodržať postupy vyplývajúce z civilného sporového poriadku. To sa vzťahuje v plnej miere aj na toho, kto sa domáha ochrany osobnosti ako žalobca. Žalobca ako dominus litis určuje predmet súdneho konania. To znamená, že zo žalobných tvrdení a z požadovaného znenia rozhodnutia (petitu) musí byť celkom nepochybné a jednoznačné, čoho sa žalobca domáha. Žalobca pokiaľ si uplatňuje nárok na nemajetkovú ujmu v súlade s § 11, 13 OZ je povinný uviesť, čo konkrétne považuje za zásah do osobnostných práv. Uvedeným skutkovým vymedzením žalobcom je určený predmet konania a súd môže konať len v tomto rozsahu (II. ÚS 189/2010).

35. Žalobca ako dominus litis určil predmet konania, na základe tvrdení uvedených v žalobe, pričom žalobca konkrétne uviedol, čo považuje za zásah do jeho osobnostných práv, uviedol, že klamstvá žalovaného o tom ako sa skutok stal spôsobili rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou.

36. Pri posudzovaní nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okresný súd vychádzal z § 11, 13 Občianskeho zákonníka a v rámci skúmania predpokladov na priznanie tohto nároku skúmal aj, či bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu, ktoré žalobca v konaní skutkovo vymedzoval a považoval za zásah do jeho chránených osobnostných práv. Občiansky zákonník priznanie uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Cdo/180/2011). Predpokladom pre priznanie nároku je, že žalobca preukáže dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na jeho osobnosť, dôkazné bremeno je na žalobcovi. V konaní nebolo preukázané žalobcom, že konanie žalovaného spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou. Na tieto skutočnosti žalobca nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, neunesol teda dôkazné bremeno. Okresný súd na návrh žalovaného vykonal dokazovanie výsluchom svedkov bývalej manželky žalobcu, P. L. a dcéry žalobcu, Y. X., pričom ich výpovede nepotvrdili skutočnosti tvrdené žalobcom, to je že by sa ich vzťahy po spornom incidente, t. j. po ublížení na zdraví, ktoré mu spôsobil žalovaný dňa 23. 05. 2019 zhoršili. Žalobca v prvoinštančnom konaní nenamietal zaujatosť svedkyň. Dokazovanie výsluchom svedkov súd prvej inštancie vykonal v súlade s CSP.

37. Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádza, že na strane žalovaného nešlo o obranný manéver, ale o útok s úmyslom, čo najviac ublížiť obeti a na základe tohto beštiálneho útoku požaduje nemajetkovú ujmu odvolací súd udáva, že predmet sporu žalobca určil skutkovým vymedzením v prvoinštančnom konaní, v odvolacom konaní nie je možné v súlade s § 371 CSP meniť žalobu, uvedené nie je možné posudzovať v odvolacom konaní. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že pokiaľ odvolateľ v odvolacom konaní predkladá nové tvrdenia a dôkazy, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie a tieto nespĺňajú podmienky podľa § 366 CSP, nemôžu byť teda použité v odvolacom konaní, a preto odvolací súd na ne nemohol prihliadnuť.

38. Námietka žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď nevykonal ním navrhnuté dôkazy „rekonštrukcia“ trestného činu na mieste činu a dotaz v Prešove, či žalovaný netrénovať v mladosti bojové umenia, čím chcel usvedčiť žalovaného z klamstiev, ktoré by spochybnili jeho dôveryhodnosť nie je dôvodná. Súd môže nevyhovieť návrhu strany na vykonanie dokazovania z dôvodu, že navrhnutý dôkaz: 1/ sa týka skutočnosti, ktorá je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, 2/ neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, 3/ je nadbytočný vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania. Navrhnuté dôkazy žalobcom neboli navrhnuté na preukázanie skutočností, pre ktoré bola žaloba zamietnutá, t.j. že žalobca neunesol dôkazné bremeno, že mu žalovaný zničil košeľu, že mal poškodenú košeľu na sebe a ani výšku škody (uplatnený nárok na škodu vo výške 8 Eur) a že konanie žalovaného spôsobilo rozvrátenie jeho rodiny, rozvod s manželkou a ochladnutie vzťahu s jeho dcérou (nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 5.000Eur), t.j. preukázanie skutočností rozhodujúcich pre rozhodnutie vo veci.

39. Postupom súdu nedošlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces, na základe tvrdenia odvolateľa, že sudkyňa mu neposkytla priestor na predloženie „záverečnej reči“, na ktoré má podľa § 182 CSP právo. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že účastníci pred skončením pojednávania, na

ktorom bolo rozhodnuté vo veci boli podľa § 182 CSP vyzvaní, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, žalobca toto právo aj využil.

40. Odvolateľ v odvolaní namietal aj výrok, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania. Odvolací súd udáva, že podľa 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (t.j. vrátane cestovného). Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa správnych ustanovení zákona § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP a tieto aj správne vyložil. Trovy konania priznal účastníkom podľa pomeru úspechu vo veci (2 194,16 Eur : 5 508 Eur). Žalovaný bol v konaní úspešnejší vo väčšom rozsahu a neúspešný voči žalobcovi v menšom rozsahu. Žalovanému, ktorý bol v konaní úspešnejší vo väčšom rozsahu súd nepriznal plnú náhradu trov konania, ale len v rozsahu pomeru úspechu a priznal mu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 43,2 % proti žalobcovi. Pokiaľ odvolateľ namietá, že bol čiastočne úspešný v konaní, a teda trovy konania, ktoré mu vznikli - cestovné na súd a späť 2x mu mali byť priznané, odvolací súd udáva, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania - cestovného nevznikol. Náklady na cestovné sú v súlade s § 251 CSP trovami konania, o ktorých sa rozhoduje podľa vyššie uvedených ustanovení zákona. Podľa § 255 súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Keďže podľa pomeru úspechu vo veci súd v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona nemohol priznať žalobcovi náhradu trov konania (ktoré pozostávajú aj z nákladov na cestovné), nemohol mu priznať ani cestovné, tak ako to namietá žalobca v odvolaní.

41. K tvrdeniu žalobcu v odvolaní, že keďže v spore čiastočne uspel, teda by mu prináležalo príslušenstvo (úroky z omeškania) z priznanej čiastky 2.194,16 Eur, odvolací súd pre úplnosť udáva, že uvedený nárok žalobcom v konaní nebol uplatnený v prvoinštančnom ani odvolacom konaní (návrhom na zmenu žaloby), preto sa ním súd prvej inštancie ani druhej inštancie nemohol zaoberať. (Naviac v rámci odvolacieho konania v súlade s § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť - t.j. ani rozširovať.)

42. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

43. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný preto mu vzniklo proti žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie.

44. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).